

GAZET'Ă TRANSILVANIEI.

Gazet'ă esse de 2 ori: Mercuria și Sambet'ă, Făcea una dată pe săptămână, — Prețiu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru țeri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s'au 40 doidiceri, or 3 galbini mon. sunătoria. Se prănumera la postale c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. căm 10 vorbe mari s'au mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'ă timbrala e 30 cr. de fiecare publicare. Fără depunerea acestui prețiu înainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 43.

Brasiovu, 5. Juniu 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Provocare.

Dupa ce in general'a adunare a Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana, și cultur'a poporului romanu in an. tr. tienuta in Brasiovu, s'au alesu Blasiuu pentru tienerea unei asemenea generale anuale adunari, in 2. August și urmatorele zile ale acestei luni dupa cal. nou;

Fiindu acestu Archiepiscopescu opidu mai angustu, și mai retrasu de catu s'aru pofti: — spre a se pute face despusetiunile celea mai necesarie pentru primirea și incuarterarea ospetiloru, toti acei membrii, carii dorescu a veni la acesta generale adunare, sunt cu deplina onore rogati, ca pana in 15/3. Juliu a. c. se binevoiesca prin scrisori francate deadreptulu, seu prein celu mai deapropo d'intre DD. colectanti asi descoperi intentiunea in acesta privintia Domnului Canonicu și Vice-Presiedinte Timotheiu Cipariu.

Blasiu, 7. Juniu 1863.

Comitetulu locale, insarcinatu cu primirea ospetiloru.

Protestatu romaniloru Brasioveni

din comunitatea centumvirala

in contra alegerei comitelui nat. sasesci pentru tier'a sasésca.

Pre-onorata adunare a cetatiei Brasiovului și districtului ei!

Noi suntemu chiamati astadi a lua parte, și a lucra impreuna la actulu alegerei comitelui natiunei sasesci din „Sachsenland“ din privintia inse, ca

1) Noi nu cunoșcemu in tier'a noastră Ardealulu neci una țiera sasésca „Sachsenland“;

2) Noi fația cu diplom'a imperatésca din 20. Oct. 1860, unde se promitu schiambari afundu taiatore in constitutiunea tieriei;

3) Fația cu diet'a tieriei, convocata de Mai. S'a pre 1. Juliu a. c., carea e singura chiamata a face acele schiambari afundu taiatore;

Fația cu propositiunile regesci pentru aceeași dieta și anume propositiunea 1, 2, 5, 6 și 7.

Noi deaci, alegerea de comite alu natiunei sasesci, și de capetenia a unei tieri sasesci, carea nu esista, și carea sub numele istoricu „Fundus regius“, cuprinde in sene pe lenga 170,000 sasi, 200,000, doue sute mii romani, — in ajunulu deschiderei dietei tieriei, o cunoșcemu și o dechiaramu de o apucatura cu totul contraria diplomei imperatesci, convocarei dietei tieriei și spiritului propositiuniloru regesci, și pentru aceea numai nu potemu lua parte activa la actulu acelei lucrari, la carea suntemu astadi chiamati; ci

P r o t e s t a m u

prin acesta asupra acelei alegeri de comite și asupra tuturor lucrariiloru, ce se voru face in privintia acest'a înainte de constituent'a și legislativ'a tieriei pe 1. Juliu 1863 convocata; și ne rogamu, ca acestu protestu se se petreca la protocolu, și deca pre-onorat'a adunare districtuale din veri ce privintia nu s'aru pute

conforma dupa densulu, se-lu privesca totu odata ca recursu la inaltulu regescu guberniu alu tieriei.

Datu in Brasiovu in 13, Juniu 1863.

Damianu Datco m. p.,
(Comisariu finanjalu și Presiedinte eforiei școliloru gr.-r.)

Demetriu Nicolau m. p.

Michaile Flustureanu m. p.

Georgiu Nica m. p.

Apostolu E. Popu m. p.

Georgiu Leka m. p.,

ca membri ai comunit. centumvirale.

— Alegerea celoru șiese individui, cari se tramitu de pe la tote șcaunele, pentrucă din numerulu loru se alega in Sibiiu, dupa datin'a statutului loru, pe burgmaistrulu din Sibiiu, care e apoi totuodata și comés alu natiunei sasesci, se facu aici in 13. Juniu. Dupa cumu se vedesi din alte alegeri pe D. c. locutiitoriu Conradu Schmidt va cadé șortea cea definitiva. Romanii nu ieau parte la alegere neci intr'unu locu, ci voru fi protestatu intocma, din cauza, ca ei nu potu neci odata recunosce o țiera sasésca in Ardealu, — care intregu constitue unu statu, neci vré se aiba statu in statu. —

— Tergulu de anu din septeman'a acesta esu forte slabu din orce privintia 'lu vomu esamina: cumparatori pușini, lips'a baniloru mai simțita decatu orcandu de vr'o 13 ani incóce; ómenii și impușineza trebuintiele și industriarii cu tote acestea se tienu la prețiuulu celu indatinatu și acumu. Intrebari multe, dar' cumparate pușine. Timpulu e frumosu și manosu, starea sanetatiei indestulitoria, semenaturele pline de sperantia.

— In septeman'a viitoria 'și ieau inceputu esamele pela institutele de cultura; dela parintii și amicii culturei se astépta, ca spre animarea tenerimeii se cercețeze cu mare caldura esamele și solenitatile finale ale junimei sale.

Pregatiri la dieta.

† Blasiu, 2. Juniu. Joi in 28. Maiu n. s'a tienu adunarea comisiunei comitatului Cetatei-de-Balta in St. Martinu, și s'a terminatu veneri in diu'a urmatoria. Decursulu șiedintieloru și desbateriloru și acum a fostu, catu se póte de viforosu. Infratirea, ce se proiecta in adunarea mai de aprópe trecuta, intre fractiunea magiara și romana, și carea din partea romana era cumparata cu concesiuni intru defigerea proportiunei oficialiloru, de și asta proportiune nu era proportiunata cu numerulu locuitoriloru acestui comitatu de natiunalitatea magiara și romana, și macaru ca maioretatea comisiunei era de partea romana-sasésca, — infratire, care se estense pana la alegerea oficialiloru mari și mici, — acesta infratire se parú asta data, ca a fostu numai unu visu.

Se ne esplicamu:

In adunarea dein lun'a lui Marti, fractiunea magiara in cele doue zile de antaniu se nevoli dein tote poterile a rumpe mioretatea romana-sasésca. Amenunturi-le aru fi de prisosu a se mai amentí. Caus'a acestei inversiunari se pare deocamudata a fi fostu temerea, ca nu cumuva fractiunea romana-sasésca, folo-

sindu-se de impregiurarea de atunci, se abuseze cu majoritatea sa, si in alegerea oficialilor se urmeze una sistema, care de pururea sei asigureze acea majoritate, ér' pre fractiunea magiara se o lase si mai in colo totu in minoritate.

Asta sistema, de o urmă fractiunea romana-sasésca, poteá fi escusata in aintea ori-carui omu politicu, forá de a i se poté imputá nece macaru umbr'a de abusu. Éca de e. Numerulu locuitoriloru acestui comitatu sue la 90,000 de suflete plus-minus. Deintru acestia sasi sunt cá la 11—15 mii, — unguri cá la 25 mii; — ér' celi alalti, romani preste 50,000. Dupa acesta proportiune, romanii sunt de doue ori mai multi de catu magiarii, — si totu dupa acésta proportiune romaniloru se cuvenea se aiba de doue ori atati oficiali cá magiarii. Cu alte cuvinte: unde se venea magiariiloru se aiba 2 judeci secundari (sz. biro), romanii se ar' fi cadiutu se aiba 4; si unde magiarii poteau avé 3 asesori de tabla, romaniloru se cadeau 6; et sic porro.

Inse ce s'a templatú? Romanii, nu numai cá nu au vrutu se se folosésca cu impregiurarea favoritória, in carea se aflau avendu majoritatea pre lenga sene, si nu numai cá nu au alesu numai romani si sasi la oficiale comitatului, care-i stá prein potentia si pentru cá avea maioritete, si pentru cá alte comitate, unde majoritatea comisiunei este pre lenga natiunalitatea magiara, inca facura totu asiá, de esemplu in comitatulu Albei infer.; — ei inca, ce e mai multu, maioretatea romana-sasésca a comisiunei Cetatei-de-balta nu pretense pentru sene nece macaru proportiunea arata mai susu. Ci, — esemplu raru, care se mai templá inca odata in scaunulu Orestiei, — romanii se involira, forá cea mai mica contradictiune, cá in comitatulu Cetatei-de-balta romanii se impartia cu magiarii fratiesce in doua! Va se díca: 3 szolgabirei magiari (in locu de 2), si 3 romani (in locu de 4); — si 4 asesori de tabla magiari (in locu de 3), si 4 detto romani (in locu de 5).

Asta involire, seau concesione dein partea romaniloru, a fostu produsu in dílele depre urma ale aceli asi adunari dein Martiu, celu mai viu entusiasmu intre fratii magiari si una bucuria atatu de mare, catu tóta lumea, vediendu scenele ce urmara, darile de mana, orarile, votisarile etc., aru fi juratu, cá aceste doue fractiuni s'au topitu intru un'a, si numai unu sufletu si unu cugetu aneméza aceste fientie atatu de disparate si imparechiate paná aci. S'a audítu in urma, cá acésta infratire nu a facutu pretotendenea impresiunea cea mai buna. Ce se le faci! Ómenii de natura sunt suspiciosi, si lumea se teme totu de reu.

Asta infratire inse erá se produca in adunarea césta dein urma cele mai neplacute frupte pentru romani. Déca alegerile facute in Martiu pre temeliulu laudatei infratiri se confirmau dein partea in. guberniu, — fractiunea romana-sasésca erá cadiuta in minoritate! Asta minoritate erá prevediuta, ci ómeni scurti de vedere in política, ce suntemu, eramu atatu de simpli, catu credeamu, cá dupa una atare infratire nece nu mai avemu trabuentia de maioretate!!

Si ce erá se fia urmarea acestei caderi in minoritate? Uita ce!

Nu mai de catu in adunarea dein 28. Maiu, dupa cetirea rescriptului c. r. dein 21. Apr. a. c., si dupa propunerea notariului comisiunei, carele cetise aceste acte, cá se se voteze Mai. Sale una adresa de multiamita pentru aceste acte si pentru convocarea dietei transilvane, — adresa, care inca nu erá stilisata, ci numai proiectata, — numai decatu dícu dupa acésta proiectare, despre carea mai inainte se intielesese fractiunea romana, conducatoriulu fractiunei magiare se scólá si proiectá alta adresa, — nu de multiamire pentru atinsele acte, — ci de remonstrare, una adresa nu proiectata, cá a nóstra numai, ci gat'a si lunga de mai multe cóle, carea nise ceti de doue ori, cá mai bene se ne strabate urechile si anem'a, un'a data cá proiectu individuale, ér' a dou'a ora cá votulu comisiunei respective a minoritatei. Póte cá se va si publicá in vre-una Gazeta ungerésca, si atunci fiacare cetitoriu se va aflá in stare de a apretiuu principiale de statu desfasurate si aparate in acésta adresa a aristocratiei dein comitatulu Cuculiului.

Nu voliu se preocupu dar' impresiunea, ce va se faca, acestu memoriale aristocraticu, candu se va publicá, séu asupr'a romanului séu asupr'a sasului, séu asupr'a constitutionalistiloru, voire même a democratiloru. Credu inse, cá toti a-

cestia cetinduo voru aflá intru ins'a destula materia pentru a medítá! Congresulu romanescu, universitatea sasésca, leg. dein 1848, democrati'a, carea a restornatu trei tronuri in Franci'a si patru principate in Itali'a, — tóte sunt aruncate intru unu ciubáru. Numai aristocratia si natiunea magiara sunt fundamentulu celu mai solidu alu tronului Mai. Sale. De altele nece cá mai amentimu.

Acest'a erá se fia acumu rezultatulu infratirei dein lun'a lui Martiu, primirea adeca a acestei adrese prein un'a maioretate magiara, in cuntra minoritatei romane-sasesci, ce erá secura dein acea infratire. — Cu tóte, cá proiectatoriulu acestei adrese si acumu, se magulea, cumu cá, cene scie, déca nu o voru sprigini toti, — va se díca si maioretatea romana-sasésca. Care inse nu se templá, ci adresa de multiamita, compusa prein una comisiune ad hoc, se accéptá, cá votulu adunarei prein maioretate, ér' cea aristocratica remase in minoritate.

Cu tóte astea scirile, ce ne venira de atunci, nu ne sunt prea imbucurátorie de nece una parte. Fractiunea magiara s'ar' aflá vetemata; cá cea alalta fractiune ar' fi desemnatu si acceptatu de candidati pentru deputati la dieta doi romani si unu sasu, — si nece unu magiaru, si asiá ar' fi stricatu infratirea dein Martiu! Ér' fractiunea romana s'ar' teme de agitatiunile, ce se voru poté escá in cuntra candidatiloru romani-sasi: Asiá se vorbesce. Vomu vedé.

Dupa cercurile de alegere,

candidatii de deputati prin intielegere sunt asediati asia:

- Alb'a desusu, cerc. II. Georgiu Romanu, asesoru.
- Alb'a de josu, cerc. I. Axente, II. Siulutiu Josifu, III. Dr. Maioru, IV. Dr. Hodosiu ori Nicola, V. Dem. Boeriu, VI. Dir. Munteanu séu Sándoru locotenentu pens.
- Kükülö, cerc. I. Cipariu, II. Laday ori Russu, III. Sassu.
- Thord'a, cerc. I. Dr. Ratiu, II. Siulutiu Dionisiu, III. canonicu Vlass'a, IV. Bãritiu.
- Colosiu, cerc. I. Can. Fekete, II. Dr. Vasiciu ori Dunc'a cons., III. Vajda asesoru, IV. secr. Moga, V. parochu Hossu.
- Doboca, cerc. I. Mihaile Bohetielu, II. Dunca ori Lazar, III. Buteanu admin.
- Solnocu, cerc. I. Manu Gavriale, II. Bohetielu A. capit., III. can. Biltiu. IV. v.-presied. Popu.
- Hunedóra, cerc. I. Can. Papfalvi ori ases Balás, II. Vicariulu Pap, III. protop. Ratiu, IV. Demianu, Csaklány ori protop. Papiu, VI. Popea.
- Fogarasiu, cerc. I. Puscariu adm., II. Branu capit., III. Alduleanu.
- In orásiulu Hatiegu: Baiasiu; Hunedór'a: Sanchali; Abrudu: Tobias Dionisiu; Mociu: Protopopulu Moldovanu din Egerbegy.

La Nocrichu: Bologa; Mercurea: Macelariu.

Acestia ar fi defipti; numai, unde se afla cate doi, unulu se se retraga, cá selu avemu de regalistu; ca-ce altufeliu potu remané ambi nealesi si daun'a e pipaita si stimatiunea loru inaintea natiunei inca va remané jignita, candu ar casiuna scurtare de deputatu.

Mai primimú o incunosciuntare, ca D. ases. N. Gaitanu la provocarea respectiviloru s'a decisu a primi candidatura in com. Zlatnei; si Saceleniloru le multiamesce, de audit'a increde, fora a fi fostu provocatu de cineva din Sacele a primi candidatura. ? Asta inca e o eróre mare, candu respectivii alegatori nu intra indata in cunteelegere cu candidatii cei vreau. De aici ar' resulta alta confusiune nu mai puçinu daunatiósa. —

Ni se scrie, ca nobilii dór' voru a merge toti la alegere, si déca nu au censu de 8 fl., si acésta cu buna sém'a in poterea leg. el. din 1848; inse, dupa legea electorala de acum, acésta nu se póte si déca totusi s'ar incerca, atunci romanii ce voru face, déca nu'si voru concentra tóte voturile in unulu protestandu si in contra calcarii regulamentului. —

Milasiu mare, 11. Juniu 1863. Dupa cumu s'a facutu dispusetiune s'au prelungitu terminulu la concursulu de invetiatoriu de aici pana in ultim'a Juliu c. n. Cu postulu acesta e legatu: cortelu naturalu scl. Doritorii de a ocupa acestu postu voru avé de a'si substerne pe terminulu mai susu indicatu recoursele sale la Joane Hosszu, preotu gr.-cat. rom. si directoru scólei comunale, cu urmatórele adevierintie demne de tóta credintia. a) Testimoniu, ca au absolvatu macaru gimnasiulu inf. séu cursulu pedagogicu cu clase si portari morale bune; b) au fostu celu puçinu 3 ani unulu dupa altulu invetiatoriu, si ca propunerile lui au avutu succesu bunu,

precumu si portare morala esemplara; c) cumu ca scie limbele patriei.

UNGARIA. Pest'a 31. Maiu. Multiamita publica. Desi faptele generose isi au remuneratiunea lor in consciintia nobile, totusi imi tienu de placuta datorintia a aduce multiamita publica Illustrissimiloru Domni Joane Alexi, episcopulu Gherlei, Alesandru Bohetielu si Joane Branu de Lemény, capitani supremi ai districtelor Nasedului si Fogarasiului; pre-onoratoriloru Domni Joane Bobu, dir. de canc. in pensiune si Franciscu Lemény, fostu vice-comite const. si posesoru in Fodor'a, carii in impregiurarile-mi nefavoritorie au binevoitu ami intinde mana de ajutoriu si a me incuragiá in frecuentarea studialorulu mele.

V. Popu, juristu in a II.

— Facemu hazu, in legea brasioveniloru, ca „Wand.” ne aduce acumu descoperire din partea fratiloru maghiari, cumuca ei nemicu dorescu mai ferbinte, decatu recunoscerea drepturiloru natiunei romane in diet'a viitoria, si se bucura, ca in caus'a acést'a i au prevenitu propositiunile imperatesci. — Ne vomu mai re'ntorce la unele pasage din acestu articulu; pana atunci noi remanemu fideli politicii nostre de infratire, pre care noi o dorimu, inse numai pe lenga o egalitate perfecta confirmata prin lege, ear' nu cu supremati'a limbei maghiare, cá oficiala între deregatorii, cumu o pretindu si tocma acumu jurnalele din Clusiu. —

AUSTRIA. Vien'a 10. Juniu. (Meditatiuni despre senatulu imperialu.) Erá unu timpu cá acela, intru care locuitorii Ardealului privia la lucrarile corpului legislativu alu imperiului austriacu cá si la nisce incercari cu totul extraordinarie: séu cumu amu dice, cá si la nisce plante straine, a caroru sadire si prasire se incerca si in Austri'a, pe unu norocu, de astadi pe mane. Pe atunci mai nimini nu credea, ca aru fi cu potintia o viétia constitutionala in Austri'a. Unii dicea, ca popórale Austriei inca nici acumu (dupa atatea sute de ani) nu aru fi matore pentru o libertate asiá numita constitutionala; altii earasi erá de opiniune, ca de si popórale Austriei s'aru poté rege prea bine dupa forme constitutionale, dara o parte fórte tare a aristocratiei mai nalte dedata a se tiené numai ea pe sine de propt'a tronului si de conservátorea statului, nu va suferi cu viét'a odata, cá ideile si convictiunile constitutionale se afle priimire si favorare pre lenga tronulu, prin urmare ca orice „concesiuni de drepturi” s'au facutu popóralorulu in 20. Oct. 1860 si 26. Fauru 1861 aru fi fostu esite numai prin sil'a impregiurariloru, in catu aceleasi mane poimane earasi se se pota luá indereptu. Intre acesteu dispute ale publicului senatulu imperialu se apucase de lucru, carele inse ce e dreptu, mergea fórte anevoia, lumea nedepinsa cu viét'a parlamentara isi perduse rabdarea; nu asiá inse cei carii scia ce insemna a reconstitui unu statulu. Dupa 18 luni de lucrare vine monarchulu si intr'o cuventare ce se va pastrá nesmintitu in istori'a nu numai a Austriei, ci in a Europei intregi dice: Sunt indestulatu cu lucrarile corpului legislativu, nu numai, ci ve si dechiaru, oa sunt prea determinatu ami guberna popórale monarchiei dupa forme constitutionale.

Dupa cateva luni se publica din nou deschiderea senatului imperialu pe 26. Juniu a. o., eara prin acést'a se re'ntrefringe din nou opiniunea si temerea publicului, cá si cumu viét'a constitutionala in Austria ar fi fostu numai unu evenimentu efemeru, trecatoru, de joi pana mai apoi.

Acumu inse vine intrebarea, ca ce va avé se mai lucre senatulu imperialu in sesiunea sa din anulu curgatoru. Acést'a intrebare ne intereséza si pre noi ardelenii in momentele de facia in gradu multu mai mare decatu mai nainte, nu numai pentrucá esperiint'a de doi ani ne invátia, cumuca in cele din urma si anume candu fú verb'a de coperirea speselorulu statului, adica de bugetu, adica de contributiunile diferite, ceea ce legiu senatulu si sanctiona imperatulu se intinse fara exceptiune si preste Ardealu, ci si pentru ca eata, ne astépta si pre noi propusetiunea regésca provocátore, cá intru intielesulu patentei imperiale se tramitemu si noi deputati la senatulu imperialu. Va tramite Ardealulu ori nu va tramite deputati la senatulu imperialu: acést'a intrebare depinde per eminentiam dela rezultatulu alegeriloru pentru diet'a ardelená, precumu si totuodata dela modulu cu carele ne vomu regulá, impacá si asigurá noi ardelenii între noi afacerile si referintiele nostre intrenationale si domestice inlainturulu tierii nostre, pentrucá se potemu esi dela casele nostre impacuiuti între noi insine.

(Va urma.)

Chronica din afara.

Revolutiunea in Poloni'a decurge totu asiá. Negotiarile diplomatice asupra ei inca totu se inchiamba între Austri'a si

poterile apusene si telegramulu din Nr. tr., cumuca notele identice s'aru fi tramisu la Petropole, a fostu prea pripitu.

Nou e in caus'a acést'a, ca Pórt'a inca a tramisu o nota la Petropole, in care demustra, ca misicariile Poloniei au infuintia periculósa si asupra provinciiloru turce, cari ei amenintia liniscea interna, si dice, ca se alatura si Pórt'a la puterile apusene in caus'a acést'a, sperandu, ca Ciarulu va afla modulu celu mai bunu alu deslegarei causei polóne. —

PRINCIPATELE UNITE ROMANE.

Bucuresci, 28. Maiu v. 1863.

(Capetu din Nru trecutulu.)

Romanii din Principate între atatea valuri de secolu s'au sustienutu tiér'a si nationalitatea cu politic'a cea mai suptila, adica cu pasivitatea, care e defensiva eara nu ofensiva. — Remanendu romanii fideli nationalitatii lorulu, totu deauna s'au acomodatu puterei dominante. Ascundiendusi ur'a si veninulu in peptulu lorulu au sciutu a fi maiestrii pasiunilorulu, — si a rabda asuprirea strainilorulu celorlu mai puternici cu tenacitate, si resignatiune admirabile. — Romanulu s'a folositu de tempulu favorabilu si de starile impregiurulu totudeauna. —

Fost'a si epoca, candu pasiunile si interesele private au jocalu una rola importanta in Principate, — dara indata ce a fostu verb'a despre periculu, care amenintia autonomi'a tierii, toti romanii adeverati au fostu unu corpulu si o anima, fiindu gata a si versa sangele pentru sustienerea tierii, nationalitatii si religiunii.

Vediendu Europ'a si recunoscundu, ca poporulu romanu este demnu de viétia, a recunoscutu autonomi'a tierii la 1856, care s'a si pusu suptu garanti'a poterilorulu apusane. — Detorint'a sacra a Romaniei este dara desvoltarea puterii sale spirituale si materiale, imbunatatirea starii concetatianilorulu, deslegarea causei feudalismulu, — cu unu cuventu a redica pe poporulu celu ignoratu, inse demnu de viétia si dotatu dela natura cu tóte facultatile — la demnitatea de nepotulu mariloru strabuni. — Dreptu, ca acumu, durere! tiér'a e sfasiéta între partite feliturite, — cari punu pedeca aventarii ei intru implinirea misiunii lorulu celei stralucite; — dara nu se intempla totu aceste in fiacare tíera de nou regenerata? Timpulu frecarilorulu, alu pasiunilorulu din intru este trecatoriu, éra viitorulu romanulu este nemuritoriu.

Ce se tiene de sórtea romanilorulu din Austri'a totu acestu caracteru se gasesce între ei.

Cine a studiatu istori'a romanilorulu din Transilvani'a si Banatu trebuie se recunósca, chiaru si inemicu fiindu, ca cutare poporu, care a suferitu atate asupri si persecutari prelungite in secolu — si totu nu sia perdutu nationalitatea, limb'a, religiunea, dara chiaru neci originalitatea, — este demnu de unu viitoriu mai fericitu.

Nu voimu a rumpe velulu trecutulu, dara se ne fia permisulu a ve face o intrebare: Sci Dle Türr, cu ce sia mantuitu romanulu tesaurulu celu mai scumpu, adica nationalitatea s'a? cu tenacitatea si cu patienti'a, care lu caracteriseza. —

Ve place D-vóstr'e a da virtutei acestei nume de lasitate? Nu Domnule! calumni'a acést'a o respingemu cu indignatiune. —

Noi amu doveditu totudeauna, si la tóte ocasiunile, ca suntemu bravi, belicosi; in resbelele vechi, precumu in cele mai dupa urma soldatii nostri s'au versatu sangele lorulu alatura cu voi. — Dreptu ca meritulu si glori'a era totudeauna numai a vóstr'a, pentru ca ve placea a dice, ca suntemu cu totii unguri. —

Ori Domnule nu ne-ati vediutu pe la 1848/9 batendune in contra tunurilorulu, si armelorulu partitei vóstr'e cu lanci si cu bastóne? Si voi, cari avuserati tóte midiulócele de resbelu, sute de mii de arme, sute de mii de soldati, forteretie, 2000 de tunuri, parale, generali si oficeri versati in sciintia militara, pututati ouceri Transilvani'a si subjugá pe romanulu? Nu Domnule, noi amu remasu fideli patriei nostre, si tronulu imperatescu. Ve place a ne calumnia, si a ne negri inaintea Europei, ca suntemu poporu barbaru, si necoptu pentru libertate; dícteti, ca noi gravitamu catra absolutismulu, éra nu catra institutiuni liberale. — Dreptu, ca noi in privint'a culturei suntemu puçinu inapoiati. — Caus'a e, pentru ca va placutu a derobi drepturile nostre, — dara suntemu maturi pentru institutiuni liberali — si pentru desvoltarea nostra. Nu perdeti, ve rogamu din vederea ochilorulu, progresulu celu giganticu, care l'amu facutu dela 1848 pana in díu'a de astadi, care fú chiaru si sub absolutismulu mai mare de catu sub institutiunea vóstr'a eschisiva.

Pana la 1848 eramu cu puçina esceptiune camu toti plugari si servitori, solavii vostri si astadi numeramu in colegii straine, precumu la Vien'a, Pest'a, Urbea mare, Sibiu etc. in clasele inalte mai multe sute de teneri, — la fiescare masa verde avemu barbati nostrii, cari potu concure totudeuna cu inteligenti'a vóstra — Eca Domnule! poftimu se ne mai negriti inaintea lumii, ca suntemu barbari, pentru ca nu voimu a da mana la absurditatile partitei vóstre!!!

Noi cunóscemu positiunea nóstra pré bine, si politic'a, care o urmamu de 14 ani, nu o vomu lapeda in grati'a si vó'á nimerui, si pentru interese straine.

Credinti'a inradecinata in peptulu fiescaruia romanu austriacu adevveratu este independinti'a tiei nóstre de catra Ungari'a, — desvoltarea spirituala si materiala, infflorirea natiunei nóstre, integritatea monarchiei austriace, perfecta egalitate politica si pace milenaria cu sororile natiuni.

Interesulu nostru este a remané fideli tronului, pe care l'amu aparatu si care ne va apara si elu in contra vresmasiului; — a nu crede doctrinei, si sofismelorú ómeniloru usiori, cari dícu necontentitu, ca Austri'a ar fi periculósa esistintiei natiunei nóstre, pentruca vedemu, ca monarchulu Austriei au facutu cu noi, ce nu facusera ungurii in decursu de multe secle. —

Austri'a fiindu compusa de elemente eterogene — nu este prejudiciósa si periculósa neci pentru una natiune, numai cli'e'a centralistica germanisatória se o tiena in frenu, cá se nu descredite intentiunile monarchului, cá parinte egal.

Noi romanii amu lucra contra intereselorú nóstre, candu amu dá mana de ajutoriu pentru restaurarea si integritatea Ungariei.

Tendintiele si sinceritatea partisanilorú Dvóstre o cunóscemu dela 1848 si mai bine neam convinsú de ea si la 1861, si potemu díce, ce a dísu Napoleonu I despre búroni: neci uita, neci invatia, séu mai bine: „lupulu isi lapeda perult, dar natur'a nu.“

Asiá, Dle Túrr, acésta este credinti'a romanului, si politic'a lui matura, careia remanendu fideli speramu a ne implini misiunea, la care suntemu chiamati prin positiunea nóstra dela natura; éra nu alergundu dupa fluturi, dupa nerodii, si doctrine retacite!!!

Planurile si sofismele Dtale, descrise in memoranduti sunt amagitórie, dara nu pentru noi romanii cei adevverati, cari ve cunóscemu tendentiele si animile pré bine; — deacea neci ca ve credemu neci unu cuventu, — pentru ca sunteti inca totu inimicii nostrii cei vechi, si nu aveti neci o sinceritate catra noi, se ve dovedimu: — La 1860 or nu erai Dta, Teleki, Kossuth si Klapka, cari dedurati unu memorandu in Turinu pentru natiunalitatile felurite din Ungari'a si Transilvani'a? Dupa care memorandu ni se dedea voia, permisiune, gratia, cá se ne potemu face si noi cu toti Unguri, si precumu in sémna ingeniosulu nostru compatriotu Papiu, se ne alegemu voivodi, cá ciganii etc. etc — Pe la 1862 veduramu unu planu de confederatiune subscrisu de Kossuth, Klapka, Pulshy et Compania; prin care se recunóscea independinti'a Transilvaniei. — Dupa esirea planului acestuia indata, fiindu Kossuth întrebatu de unu barbatu: Domnule! „cumu tiai pututu stremuta principale politice in privinti'a Transilvaniei?“ respunse Kossuth: Se sci Dle, ca cu manifestulu acesta ni se deschide o cale de a merge a casa, eara, déca vomu intra in tíera, se va otari ceatiunea natiunalitatiloru.

Asiá dara Dle Kossuth! voimu a insiela pe romanii díse acelu barbatu. — La care afrontu Kossuth tacú cá pescele.

Totu in acestu timpu Klapka, tienendu o cuventare oficeriloru unguri in Aqni (Itali'a), între cealalte pronunçia aceste cuvinte: Dloru! Indata ce vomu intra in Ungari'a vomu tramite 30,000 de secui in Principate, cari voru cuceri Tíer'a pana la Marea négra etc. etc., eatave sinceritatea, — eatave generositatea partitei Dvóstre. Apoi ceilalti inca siau aratatu aram'a in diet'a din 1861!!! — Dar' si se nu fia acestea tóte, romanulu nu póte fi perfidu Domnitoriului si parintelui seu in grati'a nemenui, ci orce dovada de iubire si ajutoriu parintescu o va sci remesura cu esemplarea lui fidelitate, cu sangele si viéti'a.

Totu deodata respundemu si Dlui redactoru alu Buciumului, care in Nr. 34 cutédia a face ridiculóse decisiunile si adres'a congresului natiunalu din Sibiu, întrebandune: cu ce au meritatu imperatulu Austriei atat'a fidelitate si umilintia a romaniloru? Eata respunsulu: „Pentru ca imperatulu Austriei

a facutu in scurtu timpu mai multu, decatu ungurii de candu au venitu pe pamentulu nostru.

Ne ar placé, cá D. C. B. si alti nechiamati se nu se amestece in viitoriu in trebile nóstre. — Nu avemu lipsa de cutari sfaturi, si critice. — Noi urmamu politic'a nóstra, care o vomu si sustiené cu or ce pretiu, pentruca or care alta politica pentru noi ar fi si ruin'a nóstra politica. Incheiemu cu proverbiulu romanescu: „Sta, unde stai, ca mai bunu locu n'ai! —

Alteti'a S'a Domnitoriulu a luatú la sene comand'a întregei armate si prin pasulu acesta inca a doveditu, ca i diace la anima sustienerea liniscei in contra visuriloru celoru lipsiti de creri.
Unu romanu bunu.

Nru 1146 civ. 1863. EDICTU.

Din partea magistratului urbanu si districtualu din Brasiovu cá judecatoria se aduce prin acésta la cunoscintia publica, cumuca la cererea Dlu Georg Reich prin avocatulu Johann Hintz de praes. 4. Mai 1863, Nro 2044 civ. in caus'a catra Antonu Rusu, aparatu prin curatorulu avocatulu Franciscu Jakó spre realisarea datoriei de 840 fl. v. a. c. s. c. s'au concesu licitatiunea esecutiva a casei datornicului, care casa se afla in preurbulu scheiu pe cósta sub Nrulu 940, si ca terminulu primu s'au prefiptu pre 22. Juniu, alu doilea pe 20. Juliu 1863 c. n. la 9 óre inainte de amédu la loculu obiectului de licitatiune.

Despre acésta se incunoscintédia toti cumparatorii cu aceeasi observare, cumuca cumparatoriulu este silitu a primi datoriiile, care se afla pe realitatea acésta asigurata prin ipoteca dupa avisarea judecatoriului incatu se afla acestea coperite prin pretiulu de cumparatura, asuprasi. —

Totuodata se provóca toti aceia, cari cu tóte, ca nu learu fi venitu vreun'a insciintiare speciala la mana, totusi credu a fi dobanditu vreunu dreptu ipotecariu asupr'a realitatii susunumite prin intabularea in cartiile publice, a arata acestu dreptu negresitu la judecatori'a acésta, avendu si densi la din contr'a asi imputa numai sinesi, déca se va imparti pretiulu de cumparare fara densii si déca neajungundu pretiulu de cumparare s'aru eschide dela acésta impartire.

Totudeodata au toti aceia creditorii ipotecari, care nu locuescu la loculu judecatoriei de asi denumi unu plenepotentu, care se arate inaintea vendiarei numele si locuinti'a, fiinduca nefacundu acésta aratare, se va denumi din partea judecatoriei pe spelele si pericululu loru unu vechilu, caruia i se voru inmanua tóte ordinatiunile urmatóre de adi inainte.

Toti cari aru avé vointia a cumpará acésta realitate potu lua cunoscintia si copia despre pretiurea realitatii si conditiunile de vendiare la espeditulú judecatorescu.

Brasiovu in 16. Maiu 1863.

3—3

Dela magistratulu urbanu si districtualu cá judecatoria.

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esitu o brosiura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

care se apróba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plumon'a balosa, care intr'u casuri fórté numerose, au liferatu celu mai multumitoriu resultatu.

Acestu Sirupu lucrédia indata dupa întrebuintiarea d'anteiu avántiosu binefacatoriu, mai virtosu la tuse convulsiva si tuse magarésca, ajuta scóterea flegmei cei lipiceinecaciósa, alina iritamintul in gutlegiu si departedia in scurtu timpu ori care macaru catu de infocata chiaru si tusea pe optica si scuiatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui **S. P. Mailatu** uniculu depositoryu.

Pretiulu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

9 " " $\frac{1}{2}$ " 2 " " " G. A. W. Mayer in Breslau (Prusi'a.

Cursurile la bursa in 12. Juniu 1863 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl 29 cr. v. a
Augsburg	—	—	110 " 75 "
London	—	—	111 " — "
Imprumutulu nationalu	—	—	80 " 95 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	75 " 85 "
Actiile bancului	—	—	797 " — "
" creditului	—	—	192 " 70 "

" Obligatii desarcinarii pamentului in 10. Juniu 1863:

Bani 73.25 — Marfa 73.75.